

Skálafjalsmálið:

Myndir: Kalmar

Teir ákærdu skulu nú siga sína søgu

Mánadagin verður farið undir at avhoyra teir ákærdu í Skálafjalsmálinum, og tann fyrsti verður reiðarin Jørgen Bech

Beint fyri døgurða í gjár kom ákærin á Skálafjalsmálinum, Magnus Møller, á mál í lýsing síni av málinum, soleiðis sum ákærvaldið sær tað.

Tað var ein drúgv frágreiðing, mest bygd á skjøl, sum eru nógv í tali, og tað er ein fløkjaslig søga, tí í málinum eru so nógvar flytingar og peningaupphæddir nevndar.

Alt hevur neyvan heldur tann stóra almenna áhugan.

Gongdin í málinum

P/F Vál í ætlaði í 1984 at byggja ein frystitolara fyri fasta prís 65 mió. krónur.

P/F Vál átti frammanundan nótaskipið Skálafoss, hann var seldur, og harafturat hevði Leif Nolsø sett hálva mió. krónur í reiðarrið.

Vál fekk lyfti um stuð-

ulslán og veðhald frá landsstýrinum, treytað av at reiðarið hevði 10% í eginpeningi.

Men P/F Vál broytti ætlan og gjørdi árið eftir sáttmála við Skála Skipasmiðju um at byggja skip fyri 86 mió. krónur.

Tá gjørdur partarnir eisini ein ískoyttisáttmála uppá 5 mió. krónur til reiðarið at ráða yvir, til advokat, grannskoðara, eftirlit, reiðskap o.a. Ískoyttisáttmálin var innroknaður í høvuðsáttmálanum.

Landsstýrið fekk tær vanligu umsóknirnar um stuðul og veðhald til skipið, sum sambært sáttmálanum skuldi kosta 86 mió. krónur.

Landsstýrið og figgjarnevndin játtaðu at stuðla.

Beint eftir vendi landsstýrið sær til Magnus Pet-

ersen, advokat hjá Vál og bað um sum skjótast at fáa vátan um, at eginpeningurin hjá Vál var 8,6 mió. krónur.

Vátta Innistandandi

19. desember 1985 vátta Hans-Jørgen Lausen og Eyðun Hammer í skrivi til landsstýrið, at Vál hevur standandi 8,6 mió. krónur á bók í Føroya Banka, til eginpening í skipinum, sum byggjast skuldi.

So varð byrjað at smíða skipið.

Landsstýrið veðhelt fyri byggiláninum.

Eitt ár seinni sendir Magnus Petersen sáttmálan við skipasmiðjuna til Føroya Banka. Har verður nevnt, at dagfestingin av sáttmálanum er broytt frá 9. oktober 1985 til 9. januar 1986.

Allastaðni stendur annars, at sáttmálin varð gjørdur 9. oktober 1986.

Um hestið 1986 verður broytingar gjørdar á skipið sum eisini skal hava verksmiðjuútgætur til surimi, og landsstýrið fær umsókn um meira stuðul, nú sáttmálaprísurin verður hækkaður við 25,5 mió. krónum.

Sáttmálaprísurin er nú komin upp á 11,5 mió. krónur. Sambært einum ískoyttisáttmála skal reiðarið hava 12,650 mió. krónur at ráða yvir. Hesar eru innbygdar í samlaða byggiskotnaðinum. Landsstýrið fekk heldur ikki henda ískoyttisáttmála. Landsstýrið fekk bara ein ískoyttisáttmála við rokni-stykki um útgætur o.a. fyri tilsamans 8 mió. krónur. Landsstýrið vildi bara játta lán til tær 8 mió. krónurnar eyka, men ikki til surimi-útgætur, men landsstýrið gekk tó við til at broyta skipið, soleiðis at tað seinni kundi fáa ísett surimi-verk-smiðju.

Minna á eginpeningin

Longu 16. januar 1987 minnir skipasmiðjan reiðarið á, at annað gjaldið og restina av fyrsta gjaldinum eru fallin til gjaldirar.

Sáttmálaprísurin er komin upp á 96,1 mió. krónur, og landsstýrið fær umsókn um meira stuðul, sum reiðarið eisini fekk.

Tá Skipskreditgrundurin fær umsóknina um figging, er sáttmálin dagfestur 9. februar 1986. Hetta er sami

Svend Erik Hansen eitur dómarin, sum hevur fingið tann heiður at døma í hesum stóra máli

sáttmáli, sum annars er dagfestur 9. oktober 1985, og sum landsstýrið og Føroya Banki fingur. Skipskreditgrundurin fekk hvørjan ískoyttisáttmálan við ávikavist 5 og 7,65 mió. krónum til reiðarið at ráða yvir. Skipskreditgrundurin fekk umsókn um at veita stuðul við sáttmálaprísinum 111,5 mió. krónur, og ídnaðarmálaráðið játtaði at veita stuðulin.

Skipskreditgrundurin vil nú hava at vita nærri um peningaligu viðurskiftini í P/F Vál, og tá fær grundurin at vita, at sáttmálaprísurin er broyttur til 96,1 mió. krónur, at reiðarið hevur tær 3,5 mió. krónurnar av

eginpeningum, og at hinar 6,1 hava partaeigarar teknað seg fyri.

Meira stuðul

Fundirnar hava verið nógvar við Føroya Banka, skipasmiðjuna og ymsar ráðgevar.

Kostnaðurin á skipinum kemur upp á 103,404 mió. krónur, og landsstýrið og Skipskreditgrundurin fáa aftur umsókn um meira figging. Samstundis verður Føroya Banki biðin um at veðhalda fyri 26 mió. krónum frá Skipskreditgrundinum, og allar umsóknir verða játtadar.

Í oktober 1987 heitti

Mánamorgun skal Jørgen Bech, reiðari, avhoyrast, og avhoyringina fara verji hansara og ákærvaldið væntandi at brúka nakrar dagar um. Verji hjá Jørgen Bech er Kári D. Petersen